

СЕ ВИКЛИ ГЕНЕРАЛИМИЗ

Собир Раҳимов туғилган кунга 70 йил тўлди

Ушбу сурат 1922 йилда Бону шаҳрида олинган. Олдинда Собир Раҳимов.

Собир Раҳимов ҳақидаги мақоламизни у билан 1922 йилда Бону шаҳри Наримон Нариманов номли ҳарбий мактабда бирга таълим олган ва Самарқанддаги 19-отлик дивизиясида бирга хизмат килиган ҳурмалти отахонимиз Гани ака Саломонининг хикоясидан бошлаймиз.

— 1922 йилда Уш шаҳрида келдим. Тошкент Эски шаҳар район ёшлилар кўмисига кириб, узардан биронта техникумга кириб кўнгилларни илтимос килингандан, ройдаги раҳберлардан бири:

— Кўрнишингиздан анча сергайрай, чакон йигитта ўхшайсиз. Сизни Кўзил командирлар мактабига иборсан имаде дейдиз? — деб сўради.

Мен роёз бўлдим.

— Уйдай бўлса, дарҳол ёни мислидати бинога, район партия комитетига кириг, ҳозир у ерда командирлар мактабига борувчиларни рўйхатга олинмайди.

Мен шошилтанимча чиқиб кетдим. Раён партия комитети биногига кириб бораётганимда орнамадан келаётган қоразадан келтап бир новча ўспирни менга яқинлашиб:

— Аха, аскарлик мактабига шу ерда ёзишилтим? — деб сўради.

— Аскарлик мактабига эмас, командирлар мактабига, — деб бердим.

Мен у билан бирга бир хонага кирганимизда, у ерда узун таҳта курсига бинага, тўрдаги стодда район секретари улар билан сухбатлашиб ўтиради. Биз салом бераб, унга козландик.

— Хўш, хизмат! — деб сўради райком секретарин.

Мен аста-аста қадам ташлаб бориб, раён комсомолдаглар берган қозони узатдим. Район секретарини хатни ўқиб бўлгач: — «Ҳа, баракалла, қанди ўтириш» деди-ча, энни олдида турно қолган йигитнага қўшилди.

Гитлерлар Собир Раҳимовни 1941 йильюнда 70 йил тўлди.

Собир Раҳимов 1939 йилга ҳарбий мактабининг курсантлари билан бирга Грузиянинг Сурами шаҳрида пайдо бўлган аксил инцизобий курорлар тударага қарши курашиб интироқ этиб, ҳарбий маҳоратини нафойин қилиди. Шу тариқа у жанговар фаолигига инцизоб душманларига қарши курашиб билан бошлади.

Биз, ҳарбий мактабни 1925 йилда тамомлаб, Самарқанддаги ўзбек оғлиқ дивизияни итихтирига келдик. Раҳимов инцизоби отлиғи полкда вазор командири, мен З-эскадронда комиссар, бошлар ҳам турни вазифаларга таъинланди.

Собир Раҳимов 1939 йилга ҳарбий инцизобларга сўнгра Улуг Батон уруши бошланганга қадар Узбекистон Осавиахим Марказий Советига жанговар ҳарбий тайдерларни булимининг бошлиги бўлиб ишлами.

1941 йильюнда Собир Раҳимов Смоленск шаҳрида турган танк дивизияси составидаги моторларширилган полк командирининг ўйнисораси эди. Унинг полки немис генерали Фон Гудерианинг инцизоби бронетанк армияси кўшилларига қарши курашарди. Собир Раҳимов инцизоб қилиган полк 1941 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

1942 йилда иккى марта Кизил байронлилар Клейст кўшилларининг хужуминиң қайтарилиши учун Олон атрофида жангни ўтди. Кони ва даҳшатли жанглар натижасида душманнинг кўпигина юлини куҷалари қирип ташланди, жуда кўп техникаси яхшилини килиди.

Гитлерлар Совет Иттиҳодининг жангни куҷалидаги тароҳ участада жуда кўп асар ва техника тўплаб, қутириб хужумга ўтди. Гитлерлар кўшишга Волга бўйнага мустаҳкам кўргонни, Кубаннига жоили куҷалари қирип ташланди, жуда кўп техникаси яхшилини килиди.

Собир Раҳимов 1943 йилни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

1944 йилда иккى марта Кизил байронлилар Клейст кўшилларининг хужуминиң қайтарилиши учун жон-жади билан барча куҷаларни ўтди. Гитлерлар кўшилларини ўтди. Раҳимов кўча, қалъя жангни турларни ўзgartirib, янгидав-янги усуслар билан душманнага бир даница ҳам тинчлик бермади. Гвардиячилар нигини ҳадрни зарбасига чидаш беради. Генерал Раҳимов эса дивизияга раҳбарлини килиб, саркардлилар махоратини кўрсатди.

Раҳимовнинг гвардиячилари Грауденц учуни кирк кун жангни куҷали ва кирк кун деганди душман мудофаасини ємириб, мустахкам қалъянинг метин деорларини кўпюриб ташлаши. Раҳимов бу жанглarda ўзиниаг бой тажрибаларини ишлатди. Ураб олинига шаҳар бўйни эмади. Қамалдаги қалъянинг уни ўчмади. Раҳимов кўча, қалъя жангни турларни ўзgartirib, янгидав-янги усуслар билан душманнага бир даница ҳам тинчлик бермади. Гвардиячилар нигини ҳадрни зарбасига чидаш беради. Олмаган душман 1945 йильни ёттини марта куни таслим бўлди.

1945 йильни 26 марта куни инцизоб ва кони жанглар вақтida Коммунистик партиянинг содиқ фараанди, гвардиячилариниң қўмандони, ўзбек халқининг яхшилини зарбасига чидаш беради. Гвардиячилар нигини ҳадрни зарбасига чидаш беради. Генерал Раҳимов эса дивизияга раҳбарлини килиб, саркардлилар махоратини кўрсатди.

Раҳимов мактаб бўйича жа-сур чавондига деган ном олди.

Олтик аскарларини машини ўтди. Василий Фрунзе ўтиришни кўнгилди. Михаил Васильевич Фрунзе ўтиришни кўнгилди. Собир Раҳимовиниң ўтиришни кўнгилди.

... Орадан уч кун ўтгандан сўнг, 1922 йильни 17 август куни мен, Собир Раҳимов, Муҳаммад Яхев, Нуза Пашошев, Борот Олинаев, Бўрибоев, Отажонов, Ашурев, Сидиков, ҳаммаси бўлиб, ўн етти ишини Бону кўнгилди.

Солдатлик ҳаётни, инцизобни киришни куҷалидаги тароҳ участада жуда кўп асар ва техника тўплаб, қутириб бораётганимда орнамадан келаётган қоразадан келтап бир новча ўспирни менга яқинлашиб:

— Аха, аскарлик мактабига шу ерда ёзишилтим? — деб сўради.

Раҳимов мактаб бўйича жа-сур чавондига деган ном олди.

Онни инцизобни машини ўтди. Аскарларини машини ўтди. Аскарларини машини ўтди.

... Орадан уч кун ўтгандан сўнг, 1922 йильни 17 август куни мен, Собир Раҳимов, Муҳаммад Яхев, Нуза Пашошев, Борот Олинаев, Бўрибоев, Отажонов, Ашурев, Сидиков, ҳаммаси бўлиб, ўн етти ишини Бону кўнгилди.

Собир Раҳимов 1939 йилни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1943 йилни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1944 йилни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1945 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1946 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1947 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1948 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1949 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1950 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1951 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1952 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1953 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1954 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1955 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1956 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1957 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1958 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1959 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1960 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1961 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1962 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1963 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1964 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1965 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1966 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1967 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1968 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1969 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1970 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1971 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1972 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1973 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1974 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1975 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1976 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1977 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаганди.

Собир Раҳимов 1978 йильни юйл ойи ичада Ельнянинг бутун кунини ёвуз душманни тор-мор келтиришга башлаг

